

УРАНОПОЛИС

Ево ме у рибарском мјесту Уранополис на Халкидикију. Са нешто пртљага изгледам као и сви они који су дошли догде да виде Свету Гору или да остану заувјек на њеном тлу као монаси.

Спадам у ове друге, то сам чврсто ријешио још у Дубровнику, након повратка из Звоника. Схватио сам да више не могу да живим као до тада, заправо као до познанства са Јеленом. Сав дотадашњи живот, моја путовања, лутања и заљубљивања постала су ми потпуно бесмислена а и мој рад као медикуса.

Човјек, ипак, не може да живи без љубави. Што нисам имао ту срећу да се ја нађем на Жигмундовом двору и упознам дјевојку Јелену коју је ту „уграбио“ војвода Вукмир? Што је нисам ставио на коња у Звонику и побјегао с њом у бијели свијет? Што? Што? Што?

Ваљда је таква судбина. Човјек снује, а Бог одређује. Зато сам ријешио да служим Богу. Одрећи ћу се свега осим Њега. А да ли ћу Га бити достојан?

Преноћићу ноћас у кући неког рибара да се присјетим шта је претходило овој мојој одлуци. Да још једном пређем у мислима пут од Венеције до Дубровника, подсјетим се на кратак боравак у том граду и своју одлуку да прије одласка у манастир обиђем ширу породицу по очевој линији на Криту,

заустављајући се на неким острвима и градовима, прије свега у светом граду Јерусалиму.

На Западу сам доживио тешко разочарање: тамо више нема чак ни гробова моје мајке, баке и дједа. Ти моји преци не само да су збрисани са лица земље него и из њене утробе. А и ја сам крив за то. Пошто као студент нисам плаћао одржавање тих гробова, њихове кости су одатле измјештене незнатно куд. Питао сам се да ли на Криту постоји неки траг о мом оцу, о стричевима, ако су у животу, о неким другим члановима очеве породице. Јер, моја полубраћа у Дубровнику, грамзива на иметак, нису ми могла бити ни по чему блиска.

Жао ми је што се нисам опростио од свог пријатеља Ивана Бунића, од мог Вучка, с којим сам се дружио много година и који је са мном био и у Звоннику. Случај је хтио да је у вријеме кад сам пошао на ово своје путовање он боравио у Конавлима, гдје има богата имања. А шта сам му и могао рећи? Да одлазим заувјек. Ни он нити било ко други не би ме могао одговорити од тога.

И сада, ево, сједим са рибаром код кога сам изнајмио кревет у његовој оскудној изби.³ Сједимо за малим столом на коме су козји сир са маслинама, хљеб „риганада“, премазан маслиновим уљем и присут босиљком, и врч са хладним узом, грчким националним пићем.

Рибар ми прича да слободно могу спавати на његовом кревету јер он након пола ноћи одлази у рибарење. Показује ми мреже које је спремио за ту прилику и задовољно испија вино јер је море мир-

³ *Изба – соба.*

но, што обећава добар улов. Показује ми кулу коју сам примијетио са бродице док се још нисмо били ни искрцали и каже да она потиче из претходног XIV вијека а зову је Просфорио. У сумраку назирем камени торањ са уским прозорима и дрвеним балконима. Мој рибар, који каже да се зове Јоргос, не зна тачну сврху грађења те куле, али мисли да је то било у одбрамбене сврхе. Сада је нагриза зуб времена.

Како бих некада појео овај козји сир с маслинама! Слушам лагано ударање мора о обалу и размишљам да ипак нисам пренаглио с одласком у манастир.

Јоргос који, изгледа, воли много да прича говори ми да није далеко Солун, па могу посјетити овај град, ако хоћу, јер за манастир увијек има времена. Чини ми се да он не одобрава моју одлуку, те ми хвали Солун у који свакако треба да одем.

Чуо је, каже, да име овога града Тесалоники, како га Грци изговарају, долази од имена сестре Александра Македонског, кога они зову Александар Велики. Зна да је град подигнут прије нове ере, али не зна које године. Кад оде у Солун, Јоргос се обавезно попне на Бијелу кулу јер је одатле диван видик на све стране, а поготово на Егејско море.

Рибар ми даље прича да је заштитник Солуна Свети Димитрије који је спасио свој град од најезде непријатеља. Однекуд мој сабесједник вади неко специјално вино, за које каже да га Грци зову реци-на, а које он чува само за ријетке прилике. Жао му је мене што одлазим у манастир и исповиједа ми се да му је мајка из Новог Брда, познатог рудничког